

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 236.840 van 20 december 2016
in de zaak A. 220.911/X-16.805.**

In zake : 1. Geert VAN WAEG
 2. VZW WOLU-INTER-QUARTIERS ASBL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Pieter Jongbloet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Jan Jacobsplein 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Coenraets en Christophe Lépinos
kantoor houdend te 1000 Brussel
Ter Kamerenlaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 9 december 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van het besluit van de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 28 oktober 2016 waarbij de stedenbouwkundige vergunning wordt afgeleverd aan Mobiel Brussel voor de uitbreiding van het tracé van tramlijn 94 door de heraanleg van de Woluwelaan en de Paul-Henri Spaakpromenade voor wat betreft het gedeelte ten noorden van het kruispunt van de Vootstraat met de Woluwelaan te Sint Lambrechts-Woluwe, met uitsluiting van het tramperron richting Roodebeek en de onmiddellijke omgeving ervan ter hoogte van de Debeckerlaan.

 Tevens wordt de oplegging van voorlopige maatregelen gevraagd, onder verbeurte van een dwangsom.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016, om 10 uur.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter Jongbloet en Sander Kaïret, die verschijnen voor de verzoekende partijen, en advocaat Christophe Lépinos, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973

III. Feiten

3. Er wordt verwezen naar de feitenuiteenzetting in 's Raads arrest nr. 236.048 van 11 oktober 2016 in de door de verzoekende partijen aanhangig gemaakte zaak A. 214.044/X-16.053 (hierna: het arrest nr. 236.048).

Het arrest nr. 236.048 vernietigt het besluit van de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 5 augustus 2014

waarbij de stedenbouwkundige vergunning wordt afgeleverd aan Mobiel Brussel – Bestuur Uitrusting en Vervoer van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (hierna: Mobiel Brussel) voor de uitbreiding van het tracé van tramlijn 94 door de heraanleg van de Woluwelaan en de Paul Hymanslaan (hierna: het besluit van 5 augustus 2014) in zoverre dit het gedeelte ten noorden van de noordelijke grens van het op plan B.6086 aangeduide zebrapad ten noorden van het kruispunt van de Vootstraat met de Woluwelaan te Sint Lambrechts-Woluwe betreft.

In het arrest nr. 236.048 wordt het volgende overwogen:

“18. Artikel 191 BWRO luidt:

‘Het college van burgemeester en schepenen, de gemachtigde ambtenaar en de Regering kunnen voorwaarden opleggen die wijzigingen impliceren van de plannen die tot staving van de aanvraag zijn ingediend.

In dit geval, voor zover de wijzigingen het voorwerp van de aanvraag niet aantasten, van bijkomstig belang zijn en tegemoetkomen aan de bezwaren die de oorspronkelijke plannen opwierpen of de afwijkingen van de aanvraag, bedoeld in de artikelen 153, § 2, en 155, § 2, willen doen schrappen, zonder eventueel afbreuk te doen aan het voorwerp van de aanvraag, kan de vergunning worden afgegeven vanaf de ontvangst van de wijzigingen.

Wanneer de door de overheid opgelegde voorwaarden in strijd zijn met de in het tweede lid bedoelde voorwaarden, moeten de gewijzigde plannen, in voorkomend geval samen met een aanvulling op het effectenverslag, opnieuw worden onderworpen aan de onderzoekshandelingen.

In dat geval, begint de termijn waarbinnen de vergunnende overheid zijn beslissing moet bekendmaken, te lopen vanaf de ontvangst van de wijzigingen van de aanvraag, in afwijking van de artikelen 156 § 2, 164, vijfde lid, 173 of 178, § 2 van dit Wetboek, al naargelang het geval.’

Uit de hierboven geciteerde bepaling blijkt dat de vergunningverlenende overheid de mogelijkheid heeft om een stedenbouwkundige vergunning te verlenen waarbij voorwaarden worden opgelegd die een wijziging van de ingediende plannen met zich brengen. De wijzigingen die het gevolg zijn van de opgelegde voorwaarden moeten evenwel voldoen aan een aantal vereisten, waaronder het vereiste dat de wijzigingen van bijkomstig belang zijn.

19. In de onderhavige zaak zijn met een beroep op artikel 191 BWRO onder meer volgende wijzigingen doorgevoerd:

- het meest oostelijk perron van de tramhalte aan de Debeckerlaan werd geschrapt en vervangen door een vermelding ‘Tramhalte (op het voetpad)’ die is aangebracht op het ten zuiden van het kruispunt gelegen pad voor voetgangers en fietsers;
- ter plaatse is het laatstgenoemde pad – dat elders ongeveer 3 meter breed is – versmald;

- ter plaatse is de veiligheidsstrook tussen het laatstgenoemde pad en de tramsporen geschrapt.

20. De vraag of een wijziging van de ingediende plannen al dan niet van bijkomstig belang is, moet concreet en geval per geval worden beoordeeld. Het spreekt voor zich dat bij de herinrichting van een verkeersweg de laatstgenoemde vraag niet alleen uit het oogpunt van het autoverkeer, maar ook uit het oogpunt van de zwakke weggebruikers en de gebruikers van het openbaar vervoer moet worden beoordeeld.

21. De verwerende partij kan er niet van overtuigen dat, uit het laatstgenoemde oogpunt, de in randnummer 19 opgesomde wijzigingen van bijkomstig belang zouden zijn. Deze wijzigingen zorgen er immers voor dat, anders dan in de oorspronkelijke plannen, de reizigers die willen op- en afstappen van de tram niet kunnen beschikken over een perron, maar gebruik moeten maken van een ter plaatse versmald pad waarop ook doorgaand fiets- en voetgangersverkeer in beide richtingen voorzien is.

22. De argumenten die de verwerende partij aanhaalt missen overtuigingskracht.

Noch het oversteken van de Woluwelaan en de Debeckerlaan, noch het oversteken van het 'voet-/fietspad' door motorvoertuigen heeft immers uitstaans met de in het vorige randnummer bedoelde problematiek aan de meest oostelijke tramhalte aan de Debeckerlaan.

Tot slot volgt uit het enkele gegeven dat bij het verkleinen van meergenoemde pad rekening werd gehouden met de minimale breedtes voorzien in de gewestelijke stedenbouwkundige verordening niet dat de in randnummer 19 opgesomde wijzigingen van bijkomstig belang zouden zijn.

23. Besluitend moet worden aangenomen dat de laatstgenoemde wijzigingen niet als van bijkomstig belang kunnen worden beschouwd, zodat de gewijzigde plannen opnieuw aan de voorgeschreven onderzoekshandelingen hadden dienen onderworpen te worden.

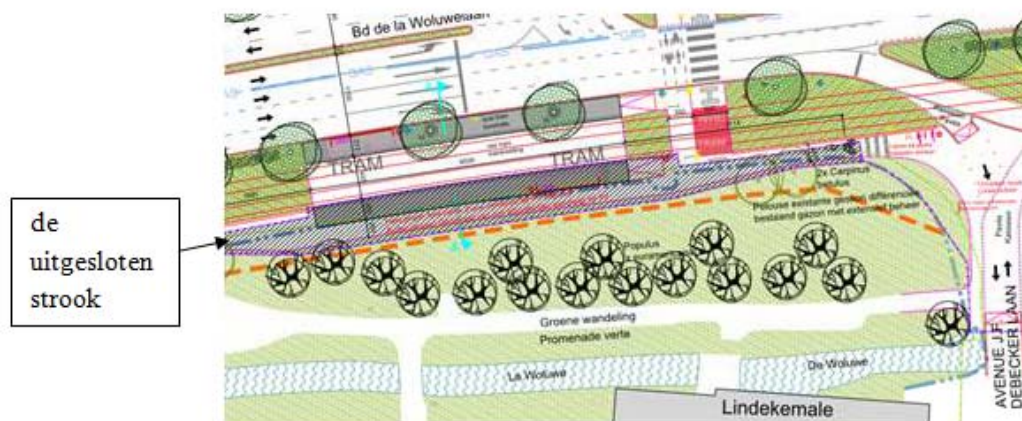
24. Het middel is gegrond. Het verantwoordt de vernietiging van het besluit van de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 5 augustus 2014 in zoverre het 'het geheel van het project ten noorden van de Vootstraat' betreft, waartoe de verzoekende partijen in hun laatste memorie het voorwerp van hun beroep beperken.

Zoals de verwerende partij ter terechtzitting erkent, blijken er geen redenen die zich verzetten tegen een vernietiging die wordt beperkt tot het van de rest van de vergunning afsplitsbare gedeelte ten noorden van de Vootstraat."

4. Met het bestreden besluit verleent de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest opnieuw vergunning voor hetgeen werd vergund door het middels het arrest nr. 236.048 vernietigde gedeelte van het besluit van 5 augustus 2014, met uitzondering van een strook ter hoogte van de Debeckerlaan die de tramhalte richting Roodebeek en de onmiddellijke omgeving ervan omvat.

De laatstgenoemde strook wordt op het bij de bestreden vergunning horende plan “B.7524” gearceerd en aangeduid met de vermelding “Buiten project: Onderdeel van een afzonderlijke aanvraag tot SV” (hierna: de uitgesloten strook). Binnen de uitgesloten strook staat op het laatstgenoemde plan een tramperron ingetekend met daarnaast een “voet-/fietspad” dat ten opzichte van het besluit van 5 augustus 2014 wordt verschoven zodat het, zoals de verwerende partij ter terechtzitting erkent, binnen de beschermde zone “Natura 2000” komt te liggen.

Ter verduidelijking volgt hierna een uittreksel uit het plan “B.7524” dat bij de bestreden vergunning hoort.



5. Voor de uitgesloten strook heeft Mobiel Brussel bij de verwerende partij een afzonderlijke stedenbouwkundige aanvraag ingediend, waarover van 28 december 2016 tot 26 januari 2017 een openbaar onderzoek en op 10 februari 2017 een overlegcommissie zal worden georganiseerd. De organisatie van het laatstgenoemde openbaar onderzoek strekt er volgens de overwegingen van het bestreden besluit toe uitvoering te geven aan het arrest nr. 236.048.

IV. Schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst

dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Voorwaarde van een ernstig middel

Standpunt van de partijen

7.1. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van de artikelen 177/1 en 191 van het Brussels Wetboek Ruimtelijke Ordening (hierna: BWRO), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

7.2. De verzoekende partijen lichten onder meer toe dat de bestreden stedenbouwkundige vergunning vooruit loopt op een nog te verlenen aparte stedenbouwkundige vergunning voor de uitgesloten strook waarbij in die strook reeds “zonder blozen” een tramperron wordt ingetekend. Volgens de verzoekende partijen is het overduidelijk dat de uitgesloten strook met de beste wil van de wereld niet kan afgesplitst worden van de rest van het plan, wat des te meer blijkt uit het feit dat de tramhalte reeds ingetekend werd op het plan dat bij de bestreden stedenbouwkundige vergunning hoort.

8. De verwerende partij antwoordt dat geen enkele wettelijke of reglementaire bepaling de aanvrager verbiedt meerdere vergunningsaanvragen in te dienen om zo het project in verschillende stappen te realiseren. De enige kritiek die men dienaangaande zou kunnen formuleren is deze van een eventuele onwettige “saucissonering”, doch deze kritiek betreft enkel de materie van de milieueffecten en niet de materie van de stedenbouw.

De verwerende partij wijst op de bestaande groene wandeling langs de Woluwebeek en stelt dat het kwestieuze project de continuïteit voorziet van de tramsporen, zodat de tram over het geheel van de lijn zal kunnen rijden. Enkel de tramhalte en haar aanhorigheden aan de parkzijde ter hoogte van de Debeckerlaan zijn niet opgenomen.

De verwerende partij wijst er verder op dat de Raad van State door het besluit van 5 augustus 2014 gedeeltelijk te vernietigen erkend heeft dat het project mocht worden opgesplitst.

Met betrekking tot de weergave op het bij het bestreden besluit horende plan “B.7524” van het tramperron en het verschoven “voet-/fietspad” in de uitgesloten strook merkt de verwerende partij tot slot op dat deze weergave haar de mogelijkheid heeft gegeven het project beter te onderzoeken.

Beoordeling

9. Op het eerste gezicht heeft de verwerende partij in het bestreden besluit de op het plan “B.7524” ingetekende, maar nog niet vergunde aanleg in de uitgesloten strook als een vaststaand gegeven betrokken bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag, zodat dit besluit niet alleen blijkt te zijn gesteund op een in feite niet vaststaand gegeven, maar ook vooruit blijkt te lopen op het (openbaar) onderzoek van de stedenbouwkundige aanvraag voor de aanleg in de uitgesloten strook.

Aldus blijkt voorhands niet dat het bestreden besluit op afdoende motieven steunt.

Anders dan de verwerende partij dit blijkbaar ziet, wordt aan het voorgaande *prima facie* geen afbreuk gedaan door de omstandigheden dat het door het besluit van 5 augustus 2014 vergunde project verder opsplitsbaar zou zijn, dat de tram reeds voor de realisatie van de in de uitgesloten strook voorziene

aanleg voorbij het kruispunt van de Debeckerlaan en de Woluwelaan zal kunnen rijden en dat er ter plaatse een wandelpad langs de Woluwebeek bestaat.

10. Het middel is in de besproken mate ernstig.

VI. Voorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid

11. Met haar verwijzing naar februari 2018 als de voorziene einddatum voor het gehele project kan de verwerende partij er niet van overtuigen dat niet voldaan zou zijn aan de voorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid. De verzoekende partijen wijzen immers terecht op de website inzake het project. Daarop wordt op vandaag aangekondigd dat de bestreden vergunning in werking is getreden op 5 december 2016 en dat de werken in de “zone 6”, die zich langs weersijden van het kruispunt van de Debeckerlaan en de Woluwelaan uitstrekt, aangevat worden “vanaf de herfst 2016”.

Anders dan de verwerende partij dit ziet, kan ook uit het enkele feit dat de verzoekende partijen tegen het besluit van 5 augustus 2014 alleen een annulatieberoep en geen schorsingsvordering hebben ingesteld niet volgen dat niet voldaan zou zijn aan de voorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid. Een zaak die niet dringend is, kan immers na het verlopen van meer dan twee jaar uiterst dringend worden.

In de gegeven concrete omstandigheden blijkt afdoende dat de werken dermate snel kunnen worden aangevat dat de gewone schorsingsprocedure geen soelaas kan bieden. De verzoekende partijen wijzen er niet ten onrechte op dat het niet evident is om na de uitvoering van het bestreden besluit een dienstig herstel te bekomen, gelet op de aard van de vergunde werken.

Zoals ook reeds vastgesteld in het arrest nr. 236.048 heeft het bestreden project betrekking op de verkeersafwikkeling in de onmiddellijke woonomgeving van eerste verzoeker en komt de tweede verzoekende partij onder

meer op voor de kwaliteit van de ruimtelijke ordening en de mobiliteit in de Woluwelaan.

12. In de gegeven omstandigheden neemt de Raad van State aan dat de schorsing van de bestreden stedenbouwkundige vergunning voor de verzoekende partijen een uiterst dringende noodzakelijkheid vertoont die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een gewone vordering tot schorsing. Ook de tweede en laatste cumulatieve grondvoorwaarde voor een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is vervuld.

VII. Gevraagde voorlopige maatregel en dwangsom

13. De gevorderde voorlopige maatregel strekt ertoe de verwerende partij te verbieden een vergunning af te leveren op basis van de plannen die middels het arrest nr. 236.048 onverenigbaar werden geacht met artikel 191 BWRO, en dit zolang zij niet aan de voorgeschreven onderzoekshandelingen zijn onderworpen.

De hierna uitgesproken schorsing brengt mee dat de aangevochten stedenbouwkundige vergunning niet ten uitvoer mag worden gelegd, waardoor de belangen van de verzoekende partijen afdoende worden veilig gesteld. In dat licht kunnen de verzoekende partijen de Raad van State niet overtuigen van de noodzaak om de gevraagde voorlopige maatregel op te leggen, waarbij nog kan worden aangestipt dat zij hun verzoek daartoe beargumenteren met dezelfde elementen die zij aanvoeren om de ernst van hun middelen te staven.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het besluit van de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 28 oktober 2016 waarbij de stedenbouwkundige vergunning wordt afgeleverd aan Mobiel Brussel voor

de uitbreiding van het tracé van tramlijn 94 door de heraanleg van de Woluwelaan en de Paul-Henri Spaakpromenade voor wat betreft het gedeelte ten noorden van het kruispunt van de Vootstraat met de Woluwelaan te Sint Lambrechts-Woluwe, met uitsluiting van het tramperron richting Roodebeek en de onmiddellijke omgeving ervan ter hoogte van de Debeckerlaan.

De Raad van State verwerpt de vordering voor het overige.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twintig december 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust.